

Glasilo za kamniški okraj. Izdaja konzorcij (Fr. Kokalj). Odgovorni urednik: Francè Kokalj, Mengeš. — Tiska Misijonska tiskarna (za tiskarno Jože Godina). — Izhaja dvakrat na mesec. Posamezna številka stane 50 par. — Letna naročnina 12.— din. Cena inseratov po dogovoru.

UZGOJA VOLJE

Močna volja govori: »Moram, hočem, bom!« Slabotna pa se izgovarja: »Ne morem, ne znam, ne bo šlo.«

»A volje bodimo močne in krepke«, nas vzpodbuja pesnik. Naša volja ima mnogo zunanjih gospodarjev, ki jo skušajo vpreči v svoj voz in ji zapovedovati. Naši čuti, naša domišljija, naša narava. Zato vstaneš danes pust in pobit, da nisi za nobeno porabo, jutri bi pa najraje že gore prestavljal. Ti pa komaj slutiš, od kod ta zagrenjenost in spet od kod ta živahnost, če ne že razposajenost.

Da, da, naša domišljija! Imel sem sošolca. V roke je dobil zdravniško knjigo. Bral je v njej popise raznih bolezni. In kar je sam bral, tega je sam pri sebi iskal. Prav vse bolezni je našel pri sebi. Hodil je okrog pobit in potr, kakor bi mu bilo treba že jutri umreti. Usmilil se ga je njegov prijatelj, knjigo mu je vzel in jo dobro skril. Pa se mu je začelo zdravje vračati. Še danes je krepak in čvrst in še pase duše tam v Italiji. Nekdo drugi je bral zdravniško razpravo o vnetju slepiča. Kar je tam bral, to je sam pri sebi čutil. Moral je v bolnico. Pa — ni bilo niti sence o kakem vnetju.

Slabe volje si. Bog ve, kaj se ti je sanjalo. Ali si slišal in zvedel kaj neugodnega. Morebiti povest o dolgi in predolgi jeziki. In zdaj ne veš, kaj bi počel, nad kom bi se znosil. Poskušaj samega sebe obvladati. Bodi prijazen do domačih, malo zapoj ali vsaj malo sam pri sebi zadromlaj. Neki tovarnar mi je pravil: »Kadar sem bil najbolj pust in slabe volje, pa sem šel med delavce in prav na lahno sem popeval, pa so me delavci videli veselega in so še z večjim veseljem poprijeli za delo. Pa smo vse zmagali.«

Vlogo si dobil. Vlogo, ki zahteva živahnega igranja. Ti jo pa igraš mrtvo, dolgočasno, brez življenja. Vaditelj te opozarja na napako. »Ne morem, ne gre,« mu odgovarjaš. Mora iti! Več poguma, dosti vaje, mnogo vztrajnosti. Pa nič strahov!

Kakor iz povedanih primerov razvidiš, moraš vzgajati svojo voljo tako, da kar kakor po načrtu premaguješ in zavračaš vse tiste ovire, ki skušajo nad teboj zagospodarovati in tvojo voljo zaslužniti. Zagospodariti moraš popolnoma nad vsemi svojimi čuti in zmožnostmi in jih imeti v rokah, »na vajetih«, bi rekel voznik. Kaj je vzrok, da hodi pa svetu greh, da se šopiri prepir, da se tako hitro razburimo, da bližnjega žalimo, da smo neuljudni. Ni vselej človeška zloba tam zadaj, pač pa slabotnost naše volje.

»To bodi najvišja modrost in prostost, da imaš počutke v oblasti,« je učil naš Gregorčič. Če si to dosegel, potem si svojo voljo utrdil in utrdil tudi svoj značaj.

Vzgoja volje ni samo utrjenje telesnega ustroja, utrjenje mišičevja, kakor hočejo nekateri vedeti in zato samo z zunanjo telovadbo urediti in okrepiti človeško značajnost, vzgoja volje je vzgoja notranjega človeka in njegove dovršenosti.

Telo in duša sta si med seboj silno tesno povezana.

Če te je nekaj potrl, če je nenadna žalost zavlada v tvoji duši, poskusi v to notranjo temo vriniti vsaj eno jasnejšo in veselejšo misel, spomni se kakega veselega dogodka iz svoje preteklosti, pa boš videl, da ti bo odleglo pri srcu.

Ali če te je doletela nezgoda in obiskala nesreča, — dajte mi velikih misli, je

dejal nekdo — ena taka velika misel te bo visoko dvignila nad poglede vsakdanjega življenja. Ne govori vedno za svetom: »Bog me kaznuje, pa zakaj! Kaj sem mu pa naredil!« Pač pa: »Bog me obiskuje. Bog me preizkuša; o, da bi to preizkušnjo res dobro prestal!« Naše napake naj nam bodo ne samo v ponižanje, pač pa se iz njih učimo poboljšanja, dviganja. Ne: »Jezem sem bil, jeza me je premagala in kaj morem zoper to!«, ampak: »Gledal bom, da bom v enakem primeru jaz zatrl svojo jezo.« Ne: »Spet sem bil pijan, ne morem se odvaditi, je vse zastoj!« ampak: »Vse bom storil, da se z božjo pomočjo in z lastnim sodelovanjem vzdržim nesrečnega popivanja. Ne odneham in ne odneham!«

Da! »Volje bodimo močne in krepke!«

Janez Veider:

Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah

Cerkev v Grobljah slovi zlasti po freskah slikarja Jelovška, pa tudi drugače ni brez zanimivosti. Zato si bomo po vrsti ogledali cerkev, njeno zgodovino in opremo, zlasti freske in končno spregovoril nekaj besedi o nekdanji božji poti sv. Notburge v Grobljah.

Že ime Groblje kaže na njihovo starodavnost. Morale so v starih časih tu stati

res kake groblje, razvaline, ali kupi kamenja. Ljudska povest ve povedati, da je zadaj za Malim gradom v Kamniku stalo nekdanje jezero, ki je predrlo svoj južni breg in se razlilo po sedanjem mengeškem polju. Na kraju sedanjih Grobelj pa da je pustilo cele kope kamenja, iz katerega so pozneje sezidali Groblje: cerkev in grad. Tako ljudska povest. Tudi ime cerkvenih patronov Mohor in Fortunat razodeva starost. Mohorjeve cerkve pri nas so stare. Spominjajo nas na tiste stare blagovestnike, ki so našim dedom iz Ogleja prinesli luč sv. vere. Ti so pri nas uvedli češčenje oglejskih svetnikov sv. Mohorja in Fortunata. Oglejski patrijarh, naši nekdanji cerkveni poglavarji pa so češčenje teh dveh svetnikov še posebno gojili in pospeševali. Za gotovo vemo, da so Groblje stale že v gotski dobi. L. 1526. je morala grobeljska cerkev dati za vojsko zoper Turke poleg denarja tudi en srebrni kelih. Zgodovinar Valvazor nam je ohranil sliko te cerkve in sicer iz l. 1679. Zelo je na zunaj podobna sedanji. Zvonik in lopa sta na istem mestu, le da ima zvonik za streho še prvotno piramido. To je bila gotska cerkev, ki je imela pravokotno ladjo in običajni gotski prezbiterij. Tudi obzidana je bila ta cerkev podobno kot današnja. Okrog leta 1714 (letnica pri zakristiji) so gotsko cerkev tako prezidali, da so ji popolnoma zabrisali nekdanje gotske oblike. Zvonik in pročelje so pustili, obstranskim stenam so prizidali po eno kapelico. Prav tako so dali prezbiteriju baročno obliko ter mu dostavili obstranski zakristiji, katerih desna je odprta proti oltarju in je služila grajski gospodi za kor. Vso cerkev so lepo kupolasto obokali. S to prezidavo je nekdanja podolgovata cerkev dobila okroglo obliko. Takrat so bili postavljeni tudi vsi peteri oltarji. Med leti 1759—1761.

je Jelovšek cerkev poslikal. Tako olepšana cerkev je bila posvečena l. 1763. V omenjenem grajskem koru pri velikem oltarju je na steni napis, ki nam pove, da je 1763. cerkev posvetil goriški nadškof Attems, ko je bil v Mengšu župnik in dekan Mihael Evstahij pl. Rastern. Dobrotnik cerkvi pri prezidavi in poslikanju pa je bil grobeljski grajščak Frančišek grof Lamberg. Leta 1752. sta v zvo-

niku visela dva zvonova, ki sta se v ognju stopila l. 1869. Po požaru je Albert Samassa vtil tri nove zvonove, ki jih je vzela vojna. L. 1922. so zvonove obnovili. Istega leta je dobila cerkev nov tlak iz sivih in črnih cementnih plošč. Do konca vojne je bila cerkev navadna menška podružnica, po vojni pa so jo v oskrbo in v uporabo prevzeli lazaristi. (Dalje prihodnjič.)

Nova trasa za luško cesto

Luška cesta ima čudno usodo. Pol stoletja se že potegujejo za njo zainteresirani kraji in dve generaciji sta že prispevali zastopnike v razne deputacije, ki so stalno hodile na »merodajna« mesta drezat in prosit, dokler ni bil leta 1929 dosežen prvi uspeh: oblastni odbor je odredil trasiranje prvega dela ceste od Črničva do prelaza Volovljeka.

Zgodovina prve trase

Projektant je svojo traso odcepil na Črničvu pri predzadnji serpentinu ter jo vodil s povprečno pet odstotnim vzponom po pobočju pod vasjo Kališe do Volovljeka. Načrt za to traso pa ni bil izvršen, zato je bilo treba vnovič poživiti akcijo. Uspeh je bil ta, da je banska uprava dala napraviti novo traso, ki je imela svoj izhod na zadnji črniški serpentinu in je vodila po istem pobočju kot prva varianta, vendar pa z manjšim vzponom. Strokovna komisija banske uprave, ki je 19. maja 1931 pregledala obe trasi, je predlagala, da se zgradi zgornja varianta, to je ona, ki se odcepi pri zadnji serpentinu. Banska uprava je takoj dala napraviti podrobne načrte, ki so bili leta 1933 odobreni, 6. oktobra 1936 pa je gospod ban odredil, da se takoj pričnejo gradbena dela na prvem odseku na Črničvu.

Zakaj je bilo delo prekinjeno?

Vsi, ki so dolga leta z zanimanjem spremljali boj za to važno cesto čez Kamniške planine, so z veseljem sprejeli vest o pričetku gradnje. Kramp je bil zasajen in temelj je bil udarjen. Za prvo leto je bil na razpolago kredit 150.000 dinarjev, za naslednje leto pa 200.000 din. S tem zneski bi se cesta prepočasi pomikala proti Volovljeku, zato je bila v teku akcija za najetje posojila, ki bi se potem izplačevalo v višini letnih kreditov, določenih za gradnjo. Tako je kazalo, da je luška cesta zagotovljena in da nobena ovira ne more več zaustaviti njenega zmagočnega prodiranja proti bivši štajersko-kranjski meji na Volovljeku.

Toda ovira se je kmalu pojavila. Med delom so se takoj ob pričetku pokazale večje terenske težkoče. Svet je tu zelo neprikladen za gradnjo, strm in plazovit, zlasti pa prvih 700 m od odcepa na serpentinu do zadnjih hiš vasi Zgornje Kališe. Tu bi bilo treba obsežnejših zavarovalnih naprav, zakaj vsi nasipi so se pričeli vdirati in sesedati. Gradnja se ni mogla več nadaljevati, ker se je pri odkrivanju terena pokazalo, da plazoviti teren ne daje nobenega jamstva za trajno trdnost cestnega temelja. Tudi naslednji del trase vodi po sorazmerno težkem terenu. Od km 0'7 do km 1 pelje po strmem skalnatem pobočju pod kališko cerkvijo, do km 2 pa po položnem terenu in prekorači na prav ugodnem mestu Bistriški graben. Povprečen vzpon ceste do tega grabna je 5-7%. Zaradi omenjenih terenskih nepravil, ki bi jih mogli premagati

samo z velikimi denarnimi žrtvami, je omenjena trasa padla v vodo in v letu 1937 niso več nadaljevali z gradnjo. Treba je bilo poiskati novo traso.

Trasa iz doline Črne ni dobra

Pri izbiri nove trase za luško cesto so se koj v začetku nekateri pričeli ogrevati za prvotni načrt, pa katerem naj bi se trasa odcepila od banovinske ceste v vasi Krivčevo pri km 21 (višina 600 m) in nato vodila po dolini najprej po desni strani potoka do km 2'5, nato pa po levem bregu in bi v velikem loku s 7% vzponom dosegla 1016 m visoki prelaz Volovljek.

Ta načrt pa je težko izvedljiv, ker bi gradnja zahtevala preveč stroškov. Trasa vodi od Krivčevega prvih 500 m po naplavlju potoka, ki se pripodi z Volovljeka, nato pa se vzpne v pobočje na desni strani potoka in vodi deloma po škrlavcih, deloma pa po ustaljenih stožcih gruča preko dveh večjih riž do km 2'5.

Opisani odsek trase kaže znake plazovitosti in bi zahteval večje objekte za prehod riž. Od km 2'5, kjer je prehod čez potok, pa do naselja Zavrha drži trasa preko izredno razčlenjenega in plazovitega terena. Prehod čez divji Bistriški graben bi zahteval večje objekte in obrežne zavarovalne naprave. Serpentina pri naselju Zavrhu leži še precej ugodno, prav tako tudi trasa od serpentine do ponovnega prehoda čez Bistriški graben, ki je prav tako neroden kot prvi. Od prehoda čez Bistriški graben proti Volovljeku leži okrog 250 m dolgi odcep trase v izredno strm in nestalnem terenu.

Izbira med tremi trasami s Črničva

Edina možnost ostane torej odcepitev od ene izmed serpentin na Črničvu. Odcepitev pri km 24'9 na poslednji serpentinu, okrog 900 m visoko, ne pride več v poštev, ker je ta trasa po neuspelem pričetku gradnje dokončno pokopana.

Kot druga varianta bi prišla v poštev odcepitev pri predzadnji serpentinu, ki leži 90 m nižje od druge, oziroma 110 m nižje od prve, dosedanja trasa preko sličnega terena, ki je geološko ponekod ugodnejši, drugod pa zopet neugodnejši in bi zahteval obsežne zavarovalne naprave. Posebno neroden je prehod čez jarek. Ta del trase, ki bi se pri km 2'5 združil z dosedanja, je komisija že leta 1931 zavrgla.

Najboljša trasa

Ostane nam torej samo še odcep pri serpentinu na km 23'3. Ta varianta se razvija vzporedno s prvima dvema, ker pa leži 40 m nižje od druge, oziroma 110 m nižje od prve, je mnogo bolj strma. Do km 2 bi znašal njen vzpon 7%, tam pa bi se pred prehodom čez Bistriški graben združila s prvo varianto.

Ta varianta je na vsak način najboljša, ker

ne prečka prvega plazovitega odseka in je s tem proga preko izrazito plazovitega terena skrajšana za 200 m. Pri km 2 prečka na prav ugodnem mestu Bistriški graben, nato pa vodi izmenoma po strmih in položnejših pobočjih kristalastega škrljavca do Volovljeka. Na nekaterih mestih drži trasa preko močvirnega terena z močnimi izvirk, kjer bo treba napraviti večje vodoodvajalne naprave.

Komisija kr. banske uprave, v kateri so bili tehnična višja svetnika inž. Josip Porenta in inž. Franjo Fischer, tehn. svetnik inž. Maks Dekleva, načelnik kamniškega okranega cestnega odbora Ivan Janšek, je pregledala teren pri vseh navedenih variantah in predlogih ter prišla do soglasnega prepričanja, da bi bila poslednja varianta, torej ona, ki se odcepi od banovinske ceste na serpentinu pri km 23'3, za izvršitev najugodnejša, ker bo zahtevala najmanjše gradbene stroške, bo sorazmerno kratka (4'5 km do Volovljeka) ter izkazuje najkrajše prehode čez plazoviti teren.

Kamniško okrožje fantovskih odsekov

Dne 5. marca smo zaključili z revizijami tehničnega dela in poslovanja odsekov. Rezultat je zadovoljiv. Nekateri odseki so se posebno dobro odrezali, bili pa so vmes tudi odseki, ki niso stvari vzeli resno, kot bi bilo treba. Tem zadnjim priporočam, da v bodoče te zadeve vzamejo bolj zares. Vsem pa se prav iskreno zahvaljujem za dosedanje napore in žrtve v mrzlih dvoranah in želim, da vnaprej še bolj s korajžjo primete za delo in pilite, gladite. Ne popuščajte nič in nikjer! Bratje! Čakajo nas dnevi, ki nas bodo rabili cele, pripravljene in izvežbane. Prvi tak dan bodo okrožne tekme 8. maja. Tekme bodo najbrž za vse odseke na ta dan. Disciplina nas veže, da se tekem udeležimo vsi brez izjeme in pokažemo v plemeniti borbi, kaj in koliko smo pridobili v zimski dobi. Drugi tak dan je okrožni tabor 9. maja. Ta dan naj bo največji praznik našega okrožja. Pokažimo na tem taboru ljudem, koliko je naše okrožje zmogljivo, obenem pa naj bo tabor glavna vaja našega okrožja za velike dneve v Ljubljani. Naj ne bo nikogar, ki bi se pomišljal udeležiti. Parola naj bo: Vse, kar je našega, na tabor! — Tretjič pa se bodo dvignile naše vrste za velike mladinske praznike na Stadionu konec junija. Takrat, bratje, ko bodo odmevali po ljubljanskih ulicah naši koraki, ko bomo nastopali v širni stadionski areni, takrat bodo pozabljeni vsi mrzli večeri, morebitne puste telovadne ure in vse žrtve. Da bomo pa tistimi dnevi res lahko zadovoljni in jih veselili, zato vas pozivam še enkrat: na delo v telovadnice! Pilite redovne vaje, ker te so predpogoj za dober nastop. Izgladite prosto vajo do brezhibnosti, tudi orodja ne omalo. važujte, kjer ga imate!

Načelnik.

Mesečna statistika. Ponovno opominjamo tiste odseke, kateri nam ne pošiljajo mesečne statistike, ali pa nam to pošiljajo šele konec meseca, da jih bomo v prihodnji številki »Našega lista« z imenom objavili. Prosimo vse tajnike, da naj se zavedajo svoje dolžnosti in naj nam ne delajo s tem težav. Statistika mora biti do 10. v mesecu na okrožju, do 15. pa mora okrožje to poslati zvezi.

Obenem pa tudi sporočamo odsekom, da lahko poročajo v »Našem listu«. Poročila pa morajo poslati okrožju. Bog živ! Tajništvo.

Razgledišče

Mengeš

Nadloga brezposelnih beračev. V Mengšu imajo berači svoj tržni dan vsak ponedeljek. Ta dan pride iz različnih krajev beračih 50 do 60 raznih potrebnih in nepotrebnih beračev. Mnogi izmed teh so res podpore potrebni in za vsak dar tudi hvaležni. Toda veliko je takih, katerim dajejo ljudje miloščino le zato, ker se jih bojijo. Zadnjih ponedeljkov enkrat se je zgodilo v neki gostilni v Mengšu tole: V gostilno prideta dva »boljša« brezposelna, prosita za miloščino. Gostilničarka jima ponudi vsakemu kozarec vina, prosita za denar in ga tudi dobita. V gostilni je bila mala družba in začne se pogovor, da bi taka dva še lahko delala in ne nadlegovala ljudi. »Gosta« se vsedeta za mizo, naročita liter vina, nato še enega in tudi še tretjega in vabita družbo, naj pije. Pripovedujeta, da ni lepšega in boljšega kot beračiti. Kajti vsak teden »za služi« vsak čistega po din 200.—; vse drugo: cigarete, pijska, hrana je še na vrh. Vesela gosta pijeta, pojeta in se tako veselita življenja na račun ljudi. Se naravnost iz njih norčujeta, še to, da prosita družbo, če jima more kdo menjati »jurja«, seveda nikdo iz družbe toliko drobiža ni imel.

Tožimo, da imamo velike davke, da so javne dajatve neznosne... Toda ni večjega davka kot je davek, ki ga revno ljudstvo daje potepuhom in delomrznežem. Neki mož je pripovedoval, da dá vsakemu beraču 50 par. Samo v ponedeljek jih pride recimo 50 in jim dá 25 din. Tekom tedna jih pride še kakih 20, torej še 10 din. To je v enem tednu 35 din. V enem letu zneso tako 1820 din. Tisti mož živi skromno, ne pije, ne kadil, ima samo najpotrebnejšo obleko. Potrebni vsi radi dajo, toda vsi želijo, da bi oblast na ta ali oni način uredila ono pohajkovanje tistih, ki dela ne marajo, n od svoje lenobe hočejo živeti.

Razno. Kakor drugod, je tudi pri nas sonce zadnjega januarja odtajalo led v hranilnici. Vse bolj veseli obrazi prihajajo ob nedeljah iz njenih prostorov, ko dobi vsak vsaj toliko, da se nekaj pozna. Razumeli so pa vsi tudi, da v tem ni rešitev ne za vlagatelje, ne za hranilnice, da bi dvignili ves denar, ki je razpoložljiv, zato je zanimivo, da so pričeli vlagati nove vloge in zaupanje raste. Edino prav. Narod, pomagaj si sam, drugi ti ne bodo. Rešitev je pa prav v dobrih zadrugah, ki uživajo zaupanje.

V dneh 9., 10. in 11. marca je uradnik okrajnega načelstva v občinskem domu sprejemal prijave koles in delil tablice za kolesa. Prav mnogim je bilo ustrezno, da so si prihranili pot v Kamnik. Rekli bi: začetek krajevne samouprave.

Domžale

»Konec poti« je naslov znameniti drami iz svetovne vojne, ki jo vpripori Fantovski odsek v Domžalah. Letos obhajamo 20 letnico, odkar se je končala svetovna morija.

Predstave se vršijo: V petek 18. marca zvečer ob 8. uri. (Ta predstava je namenjena posebno domačinom). Na praznik sv. Jožefa ob 3. uri popoldne in v nedeljo 20. marca ob 3. uri popoldne za okolico. Naj nihče ne zamudi ogledati si to znamenito odrsko delo!

Vodice

Spet imamo denar! Precej »jurčkov« je že šlo med nas. Kupčija za konje, njiwe, gozdove je v polnem razmahu. No, saj je bila suša res velika. Ljudje dvigajo, kolikor res potrebujejo, ker vedo, da je le bolj varen denar za železnimi vrati blagajne, kot pa pod zglavjem. Dobi se pa tudi kak neveren Tomaž, ki misli, da je denar drugod bolj varen, kot v domači hranilnici. Toda, če nas voditelji niso varali v najtežjih časih, ko so nam zatrjevali, da ne bo niti pare nihče izgubil, ali bodo nas varali sedaj, ko so vremena Kranjcem se zjasnila, če nam zagotavljajo, da je denar v domačem zavodu popolnoma varen in so nove vloge, ki se obrestujejo po 3,5%, vsak čas v celoti izplačljive?

Nekaterim spekulantom s hranilnimi knjižicami, ki so ljudem s pritiskom ali zvijačo in lažjo trkali iz rok za smešno nizko ceno težko prigarane vsote, obnovljeni denarni obtok seveda ne gre kaj v račune. Saj je eden izmed njih, ki hoče igrati vlogo javnega funkcijonarja izjavil, da obžaluje, da je zanj sedaj prenehala ta vir lepih dohodkov.

Pustna zabava je naravnost sijajno uspešna v Domu. Od srca smo se nasmejali našim igralcem in »Hmtadra« kvartetu; glavno besedo je seveda imel naš Stanko. Poleg obilnega resnega dela se kaj takega prav prikaže.

Fantovski odsek priredi na praznik sv. Jožefa, 19. marca ob 3. uri pop. akademijo s sodelovanjem godbe. Vsi prijatelji mladine, pridite, da vidite napredek naših vrlih fantov.

Ihan

V začetku februarja je priredilo naše gasilsko društvo Linhartovo veseligrado: »Veseli dan ali Matiček se ženi«. Za otroke je bil vstop prepovedan, kar je bilo popolnoma na mestu. Kljub temu, da se je šola priključila prepovedi, je prišlo nekaj otrok k predstavi. Ker niso smeli v dvorano, so bili nekateri starši užaljeni. Temu se ne moremo dovolj čuditi. Saj mladina itak prehitro dozoreva, ne vodimo je torej sami k igram, ki so za njo neprimerne. — Pustimo otroku, da ostane otrok!

Na pustni ponedeljek ob 8 zvečer smo v društvenem domu pustovali. Igralci so nam priredili štiri zabavne točke; dekleta veseligrado »Dve pismi«, fantje Finžgarjevo »Vse naše«, ki je izvala mnogo smeha, ter spevoigradi »Kovačev študent« in »Snce in denar«. Zadovoljni so se ljudje razhajali.

Naša šola je postala 4 razredna, a za enkrat samo na papirju, ker četrte učne moči še ni. Poleg tega je g. šolski upravitelj po operaciji na bolezenskem dopustu. Tako počujeta namesto štirih, le dve učne moči skoro 200 otrok.

Smrtna nesreča. Dne 5. marca je šel 71 letni Anton Urbanija, ugledni posestnik iz Zaječ, v gozd po drva. Ko se je vračal domov, je po nesrečnem naključju padel na tla in prišel pod voz. Težko naloženi voz mu je strl prsni koš in je kmalu na to, prejemši še sv. maziljenje, izdihnil. Škoda dobrega in poštenega moža. Naj v miru počiva!

Duhovna obnova za fante in može. Za praznik sv. Jožefa, ko je v Ihanu vsako leto starodavni romarski shod, se vršijo v tukajšnji župni cerkvi dne 18., 19. in 20. marca duhovne vaje za fante in može. Na praznik sv. Jožefa bodo sv. maše ob 6., 8. in 10. uri. Častilci sv. Jožefa se vabijo.

Stranje

Za prepust smo imeli zabave več ko dovolj. Vse tri predpostavne nedelje smo imeli predstave v dvorani. Prvo in zadnjo nedeljo so nastopali gasilci, vmes pa delavstvo s svojim igrokazom »Izpod Golice«. Pustne maskare, na katere so nekateri naši ljudje kar nori, so ga pa s svojim nastopom zelo, zelo polomile. Norčevanje iz cerkvenih obredov ni in ne sme biti pri pametnih in dostojnih ljudeh nikdar predmet predpustnih zabav in norosti!

Dne 8. marca popoldne smo pa gledali precejšen gozdni požar na Slevem. Vendar se je ljudem posrečilo, da so ogenj še dosti kmalu ukrotili.

Dob

V nedeljo 20. marca ob pol 4 popoldne priredita Fantovski odsek in dekliški krožek telovadno akademijo z zelo bogatim in privlačnim sporedom. Sodeluje tamburaški zbor. Oglejte si napredek naših fantov in deklet! Bog živi!

Krtina

Že predlanskim je bila izvršena napeljava elektrike iz Črnuč do Doba. V načrtu je bila takrat tudi še nadaljna elektrifikacija, ki bi šla preko Moravč do Litije. Zadnji čas je to vprašanje stopilo zopet bolj v ospredje. Tudi pri nas se je glede elektrifikacije tukajšnje okolice, vršil 2. febr. v šoli sestanek posestnikov iz vasi bivših občin Krtine in deloma Brezovice. Udeležba je bila precejšnja. Na pravil se je seznam luči, ki bi jih posamezni prevzeli v slučaju napeljave elektrike. Iz zastopnikov posameznih vasi je bil sestavljen odbor, ki bo vodil vse nadaljno delo. Krtina.

V tukajšnjem šolskem okolišu se je med otroci pojavilo nekaj slučajev davice. En šestletni deček je za njo tudi umrl. Radi tega je bila prejšnji teden zaprta tudi krtinska šola. V ponedeljek 21. febr. pa se je zopet začel pouk.

Groblje

Na dan sv. Jožefa, dne 19. marca ob pol 4. uri popoldne, priredi tukajšnji fantovski odsek v društvenem domu v Grobljah **AKADEMIJO** združeno s polaganjem zaobljube. — Ta prireditve, kakor upamo, bo odprla vrata v bodočnost naše fantovske organizacije. Ideja, ki bo prevečala to akademijo in ki se bo posebno izrazila v zaključku, v polaganju zaobljube najodločnejših fantov, naj pokaže, da seme, vsejano v dobro zemljo, vedno rodi dobre sadove. Vabljeni so vsi, prav posebno pa še stariši.

Katoliško prosvetno društvo v Grobljah ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 3. aprila ob pol 4. uri popoldne v Društvenem domu v Grobljah. Vabljeni vsi člani, posebno tudi fantovski odsek in dekliški krožek s poročilom o svojem delovanju. Kdor je pripravljen na odločno katoliška načela, je vabljen, da pristopi k društvu ter sodeluje v bodoči sezoni. Odbor.

Postajno poslopje je zdaj pod streho. Ko nastopijo toplejši dnevi, se bo delo nadaljevalo. Že zdaj kaže stavba, da bomo mogli šteti novo postajo med najbolj lične na vsej progi. Ker se govori, da bo gradila železniška uprava že letos novo postajno poslopje na Homcu, bo imela naša občina kar dve novi postaji naenkrat.

Dekliški krožki

Mnogo se piše in govori o ZFO in prav je tako. A povedati moramo, da se tudi naša dekleta prav pridno gibljejo v dekliških krožkih.

V kamniškem dekliškem okrožju je včlanjenih 14 krožkov, ki imajo svoje redne sestance, pri katerih si dekleta utrjujejo značaje, širijo znanje in urijo telo ter preživljajo nekaj veselih dekliških uric.

Pa se najdejo ljudje, ki hočejo vse to omalovaževati, če drugače ne gre, z obrekovanjem vršijo nečedno, razdiralno delo. Njih namen je, dekleta odtrgati iz krožkov. Krožkova propast bi bila za take razdiralce pravo zmagovalstvo.

Bolj žalostno je to, da je nasprotstvo tudi v lastnih vrstah. Še starši nasprotujejo, ki bi morali biti vendar zadovoljni, da si njih hčere izobrazujejo duha in telo. Pa pravijo mati in oče: »Ko smo bili mi mladi, nismo imeli odsekov in krožkov, pa smo vseeno pošteno zrasi.«

Res je. Ali tedaj so bili drugi časi. Tedaj ni bilo elektrike; danes električna žica že teče v skrite gorske vasice. Ali bomo električno luč zametavali, ker je časih ni bilo? Danes nas avtobusi prepeljejo iz kraja v kraj; nekdanj smo hodili peš. Zdaj se nam to zdi izguba časa.

Nekdanj ni bilo tovarn; zdaj je naša domovina preplavljena z njimi. In vendar starši tako radi pošiljajo svoje hčere vanje.

Takih primerov: nekdanj — sedaj bi lahko navedli na stotine.

Mi živimo pač danes v novem času, ki ima svoje zahteve. Ena teh je, da bodi naše deklet razumno in plemenito. Kmečko ali delavsko deklet, ki nima možnosti, da bi se naprej šolalo, dobi v krožku vsaj nekaj nadomestila za to, mnogo pa še drugega, kar je potrebno poleg šole.

Velik boj je tudi proti telovadbi. Mlado telo ima vse sposobnosti, da se ohrani z vajo gibčno in prožno. Prazna je ta: »Saj se ste lovadiš na njivi!« Ni res, utrjuješ, ubijaš se na njivi. Tam se telo giblje le enostransko. Vse druge kosti in mišice pa postanejo okorne. S pametno telovadbo pa ohranjaš telo gibčno in zdravo, kar pride tudi kmečkemu delu v prid.

In še! Ali bomo samo mi katoličani tako nazadnjaški, da ne bi hoteli razumeti duha časa? Ali naj nas prehitijo drugi in naj nam slednjič iztrgajo našo mladino?!

To v premislih, da bo več razumevanja za dekliško delo v krožkih!

Velik srečolov

priredi društvo »Rejec malih živali Groblje« v nedeljo, dne 24. aprila 1938 ob pol 4. uri popoldne v Društvenem domu v Grobljah.

Nekateri izmed glavnih dobitek so: Motorno kolo, 4 moška in 4 ženska kolesa, kuhinjska oprava, blago za moško in žensko obleko itd., itd., ki si jih vsak lahko ogleda od 19. marca dalje v izložbi g. Mali v Domžalah.

Srečke se dobe v Društvenem domu v Grobljah, pri g. Mali-ju v Domžalah in pri odbor-nikih društva »Rejec malih živali«.

VELIKO UGODNOST ima, kdor kupi 5 srečk; ako se namreč z njimi zgleda v trgovini koles g. Praprotnika v Domžalah, dobi 20% popust pri nakupu kateregakoli kolesa in tudi znaten popust pri nabavi motornih koles.

Otroški kotichek

Po naših cerkvah

V marcu bomo najprej obiskali podružno cerkev sv. Kunigunde na Taboru v ihanski župniji. Sv. Kunigunda je bila nemška cesarica. Verjemite mi, da ni lahka pot iz vladarskih prestolov v nebesa; sv. Kunigunda jo je našla, njen delež je med svetniki. Spomnili se bomo v tej cerkvi obenem tudi tistih žalostnih časov, ko so Turki plenili, požigali in morili po naših krajih in so se naši ljudje pred njimi branili v dobro zavarovanih taborih. Zahvalimo se Bogu, da so tisti časi minuli. Ali so vam znani še drugi tabori v obeh naših dekanijah? Sporočite stričku, da bo vedel zanje. Dober teden pozneje, 12. marca, bomo pa šli v žvarulje v kolovraški župniji in bomo tam počastili sv. papeža Gregorja. Ne pozabite ta dan moliti za svojega škofa. Ni malo, kar je ta papež storil za lepoto cerkvenega bogoslužja, pa tudi za misijonsko delo sv. Cerkve so velike njegove zasluge. Če tudi mi za sv. Cerkev ne bomo nikdar toliko storili kakor ta papež, pa sklenimo v njegovi cerkvi, da hočemo ostati vedno dobri katoličani in vneti za misijonsko delo sv. Cerkve. V postu že itak radi hodimo v Kamnik na Kalvarijo, na dan sv. Jožefa ga počastimo še v njegovi cerkvi na Žalah. Moravčani ga bodo morebiti obiskali raje v kapeli tam v Zalogu. Kjer hočete. Občudujemo pri tej priliki dobroto in ljubezen božjo, ki se je ozrla na skromnega delavca, tesarja Jožefa in ga postavila na čelo najsvetejše družine na zemlji. Ne zunanje bogastvo ne imenitnost stanu, pač pa bogastvo čednostnega življenja je dvignilo sv. Jožefa do častnega opravila, da je smel biti varih sv. Družine in rednik Sina božjega. Kmalu po prazniku sv. Jožefa in na pragu pomladi bomo pa pohiteli v Stranje, da se tam poklonimo sv. Benediktu. V njegovi cerkvi se bomo spomnili, kako se je ta sv. mož s svojo sestro Sholastiko pogovarjal o nebeškem veselju. In kolikokrat! Ali pa vi, mladi moji nečaki, kdaj mislite na sv. nebesa? Pri vseh svojih delih se spominjajte poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil. Končno bomo v tem mesecu obiskali še par večjih kapel, ki so posvečene spominu žalostne Matere božje. Take kapele bomo dobili v Kamniku na Malem gradu, v Moravčah na Hribcih in na Vačah na pokopališču. Tudi Mariji bridkost ni prizanesla, tudi Marija je postala mati bolečin. Njej na ljubo in sebi v korist bomo prebrali v njenem svetišču prelepo in dušno pretresujočo pesem o žalostni M.B. in jo bomo prav lepo zaprosili:

Mati, vir ljubezni prave,
naj občutim te težave
in s teboj žalujem zdaj!
Daj, da bo srce se vnelo
in za Jezusa gorelo
mi v ljubezni vekomaj!

BESEDNA UGANKA

Beseda prva znači kraj,
mladosti tvoje sladki raj.
Kdor ga ima, naj ljubi ga,
če le ni čisto brez srca.

Tam blizu Kamnika je griček:
Morda boš našel tam kotichek
miru in sladkega pokoja,
ko smrtnega bo konec boja.
Iz dveh besed zdaj ena bodi!
Pa se popelji ali hodi
in kmalu boš prišel do kraja,
ki ga enota ti podaja.

Pravilno rešene uganke pošljite do 25. marca na stričkov naslov.

Rešitev uganke v 4. številu »Našega lista«:

Kapa, kepa, kipa, kopa, kupa, krpa.

Pravilno so rešili: Koncilja Anton, Franc, Andrej, Malka, Minka, Štefka in Ivan iz Topolj pri Mengšu in Kovač Minka in France iz Studenca pri Dobu.

Gospod Zreb se je v svoji dobroti ozrl na Koncilja Malko iz Topolj pri Mengšu. In to je pošepetal stričku na uho, naj Malka tudi ostalim Konciljam pokaže svojo nagrado. Striček je prikimal in upa, da so si njegovi nečaki kot bratci in sestrice prijatelji med seboj.

KAMNIŠKO PROSVETNO OKROŽJE

ima svoj redni letni občni zbor dne 30. marca ob 3. uri popoldne v kaplaniji v Kamniku. Dnevni red bo običajen. Vabljeni zastopniki društev.

Mekinje

Fantovski odsek in dekliški krožek priredita v nedeljo 20. marca ob pol 4. pop. svojo II. telovadno akademijo. Vsi, ki se zanimajo za napredek naše mladine, so iskreno vabljeni. — Bog živi!

Brdo

Dekliški krožek na Brdu priredi 25. marca, na praznik Marijinega oznanjenja materinsko proslavo z zanimivim sporedom. Počastite naše vrle matere z obiskom te proslave!

ALI VAM JE ŽE ZNANO

da dobite prvovrstni domač brinjevec pri Ferdo Nežima, Kamnik — Graben. Destilacija žganja.

Ako potrebujete

DOBRE PEČI

in štedilnike

oglasite se

pri Franc Kosmaču

(cesta na Kamnik)

v VELIKEM MENGŠU

Dobite najboljše in najcenejše peči, izdelane od strokovnjakov, zato brez konkurence v delu in ceni. — Proti jamstvu tudi na odplačila.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

V KAMNIKU

registr. zadruga z neomejeno zavezo

(Sutna št. 22 - v lastni hiši)

HRANILNE VLOGE

obrestuje po dogovoru do 5%.

Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.